10/07/2022

Αρχιερατική Θεία Λειτουργία στην Παναγία Σουμελά – Συνέλευση της Ομοσπονδίας Συλλόγων Ιεροψαλτών Ελλάδος

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων λειτούργησε και κήρυξε τον θείο λόγο στο Πανελλήνιο Ιερό Προσκύνημα της Παναγίας Σουμελά στο όρος Βέρμιο, με την ευκαιρία της τακτικής συνελεύσεως της Ομοσπονδίας Συλλόγων Ιεροψαλτών Ελλάδος, που πραγματοποιήθηκε φέτος στην Προσφυγομάνα Παναγιά του Πόντου.

“Αποτελεί όντως εμπνευσμένη πρωτοβουλία η απόφασή σας να αφιερώσετε τη φετινή Γενική Συνέλευση της Ομοσπονδίας σας, της Ομοσπονδίας Συλλόγων Ιεροψαλτών Ελλάδος, με αφορμή την επέ-τειο των 100 χρόνων από τη

Μι-κρα-σιατική καταστροφή, στους σπου-δαίους προκατόχους σας και ιδιαιτέρως σε όλους εκείνους που διακόνησαν τα ιερά αναλόγια στις εκκλησίες της Μικράς Ασίας, της Καππαδοκίας και του Πόντου με πίστη και αφοσίωση, αλλά και οι οποίοι καλλιέργησαν με απέραντη αγάπη την εκκλησιαστική μας μου-σική και την ψαλτική τέχνη, γράφοντας ιστορία και κάνοντας ακό-μη και τους αλλοθρήσκους να τους θαυμάζουν", υπογράμμισε μεταξύ άλλων ο Σεβασμιώτατος κατά τον θείο λόγο του.

Σύμφωνα με το τυπικό της Εκκλησίας, την 9η Ιουλίου εορτάζεται ετησίως η μνήμη των Αγίων Διονυσίου του Ρήτορος και Μητροφάνους, οι οποίοι ασκήτευσαν στον ομώνυμο Ιερό Ναό στο σπήλαιο των Αγίων Πατέρων στη Μικρά Αγία Άννα του Αγίου Όρους, όπου εκάρη μοναχός και ο Σεβασμιώτατος κ. Παντελεήμων, υπό την αδελφότητα του μακαριστού Υμνογράφου της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας Γέροντος Γερασίμου Μικραγιαννανίτου.

Στο τέλος της χθεσινής Θείας Λειτουργίας, ο Σεβασμιώτατος κ. Παντελεήμων, τέλεσε μνημόσυνο για τον μακαριστό Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κυρό Παντελεήμονα Χρυσοφάκη, πλησίον του οποίου διακόνησε ως Πρωτοσύγκελος της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, με την ευκαιρία της συμπληρώσεως 19 ετών από την κοίμηση του.

Επίσης, τελέστηκε μνημόσυνο για τους απ' αιώνος διακόνους της ψαλτικής τέχνης, παρουσία του Διοικητικού Συμβουλίου της Ομοσπονδίας Συλλόγων Ιεροψαλτών Ελλάδος.

Ο Σεβασμιώτατος στην ομιλία του ανέφερε μεταξύ άλλων: «Καί ἠγέρθη καί διηκόνει αὐτῷ»:

Το πρώτο θαύμα του Χριστού, στο οποίο αναφέρεται στο σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα ο ιερός ευαγγελιστής Ματθαίος, είναι το θαύμα της θεραπείας της πεθεράς του μαθητού του Πέτρου.

Το θαύμα μπορεί να μην έχει κάτι το εντυπωσιακό, γιατί η ασθενής ταλαιπωρείται από πυρετό και ο Χριστός την θεραπεύει πιάνοντας μόνο από το χέρι της, αλλά η συνέ-χεια έχει ένα μήνυμα για όλους μας. «Ηγέρθη και διηκόνει αυτώ», σημειώνει ο ιερός ευαγγελιστής. Μόλις την θεράπευσε ο Χριστός, σηκώθηκε και τον διακονούσε.

Η διακονία της είναι έκφραση αγάπης και ευγνωμοσύνης πηγαί-ας και αυθόρμητης, γιατί θα μπο-ρούσε να παραμείνει κλινήρης η ασθενής, επι-καλούμενη την εξάντληση την οποία της προκάλεσε ο πυρετός. Όμως εκείνη θέλει να διακονήσει

τον Χριστό. Το θεωρεί τιμή της, το θεωρεί εκδήλωση της οφειλόμενης αγάπης και ευγνωμοσύνης προς το πρόσωπό του, και γι᾽ αυτό σηκώ-νεται και τον διακονεί.

Και ο Χριστός δέχεται τη διακονία της γυναικός, όχι γιατί αναφέρεται στον ίδιο, αλλά γιατί η διακονία είναι κάτι που ευαρεστεί εξαι-ρε-τικά τον Κύριο. Εκείνος, άλλωστε, δηλώ-νει κατηγορηματικά ότι «ουκ ηλ-θον διακονηθήναι, αλλά διακο-νη-σαι», και ακόμη ότι όποιος θέλει να είναι πρώτος, αυτός θα πρέπει να είναι «πάντων διάκονος».

Διακονία είναι και το δικό σας ιερό έργο, το έργο των ιεροψαλτών, έργο που σας καθιστά εκ-προσώπους του λαού του Θεού και συγχρόνως υμνητές του Θεού. Σείς ψάλλετε εκφράζοντας τα αισθήμα-τα και τα αιτήματα των πληρώμα-τος της Εκκλησίας, αλλά και δα-νείζετε τα χείλη σας και τη μελω-δική φωνή σας, ώστε οι πιστοί να υμνούν, να ευχαριστούν και να δοξάζουν τον Θεό.

Και όπως η διακονία της πεθεράς του Πέτρου ήταν έκφραση της αγά-πης και της ευγνωμοσύνης της, έτσι και η δική σας διακονία στο ιερό αναλόγιο είναι έκφραση αγάπης και ευγνωμοσύ-νης. Αγάπης προς τους ανθρώπους τους οποίους όχι μόνο εκπροσω-πεί-τε προς τον Θεό, αλλά και τους οποίους οφείλετε με την ψαλτική σας τέχνη, με τη φωνή σας αλλά και με το ήθος, το οποίο αποπνέει ο τρόπος με τον οποίο ψάλλετε και με τον οποίο στέκεσθε στο ανα-λόγιο, να βοηθάτε να κατανοήσουν τα νοήματα των υπερόχων ύμνων, τους οποίους συνέθεσαν οι θεό-πνευ--στοι υμνογράφοι και μελωδοί της Εκκλησίας μας και έψαλαν επί αιώνες σπουδαίοι ιεροψάλτες και διδάσκαλοι της ψαλτικής τέχνης. Βοηθάτε ακόμη τους πιστούς να προ-σευ-χη-θούν και να αισθανθούν κατάνυξη, ώστε να ελκύονται από τη θεία λατρεία και ωφελούνται πνευ-μα-τι-κα από αυτήν.

Η διακονία σας όμως είναι, όπως είπαμε, και έκφραση αγάπης και ευγνωμοσύνης προς τον Θεό. Είναι τιμή και προνόμιο να ψάλλετε. Είναι τιμή και προνόμιο να έχετε το σπουδαίο δώρο του Θεού, που είναι η φωνή, για να τον υμνείτε, και θα πρέπει να επαναλαμβάνετε και σείς τον λόγο του ψαλμωδού Δα-βιδ: «ψαλώ τω Θεώ μου έως υπάρχω», όχι μόνο με τα χείλη σας αλλά και με την ψυχή σας.

Η αγάπη και ευγνωμοσύνη προς τον Θεό θα πρέπει να χαρα-κτη--ρίζει το ψάλσιμό μας, και είναι αυτή που θα πρέπει να καθορίζει και τον τρόπο με τον οποίο ασκείται η διακονία όλων μας. Εφό-σον απευθύνεσθε στον Θεό, εφόσον ψάλλετε γι᾽ αυτόν, θα πρε-πει να το κάνετε όπως του αρέσει και όπως αρμόζει, δηλαδή με τα-πεί-νωση, με ευλάβεια, με αγάπη, με προσοχή.

Η βυζαντινή εκκλησιαστική μας μουσική και οι ύμνοι τους οποίους επενδύει διδάσκουν με τον δικό τους τρόπο το ορθόδοξο ήθος. Αυτό θα πρέπει να σας χαρακτηρίζει και να μας χαρακτηρίζει όλους τους ιεροψάλτες μας.

Αυτό το οποίο είχαν όλοι οι μεγάλοι προ-κάτοχοί σας, από τον Ιωάννη Κουκουζέλη και τον Ιωάννη Γλυ-κυ, μέχρι τον Πέτρο τον Πελοπον-νη-σιο, τον πρωτοψάλτη Γρηγόριο και τον Θεόδωρα Φωκαέα, αλλά και τους νεωτέρους, τον Κωνστα-ντίνο Πρίγγο, τον Θρασύβουλο Στανίτσα, και τους συγχρόνους, με πρώτον τον Χρύσανθο Θεοδοσό-που-λο, από την Τραπεζούντα, και όλους εκείνους, τους αειμνήστους πρωτοψάλτες, λαμπαδαρίους, δι-δα--σκάλους και μελοποιούς, οι οποίοι διατήρησαν τη βυζαντινή μουσική μας παράδοση σε χρόνια δύσκολα για το Γένος και την πατρίδα μας και την τίμησαν, αλλά και στη συνέχεια τη μετέφεραν ως πολύτιμο και άυλο θησαυρό πολι-τι-στικής κληρονομιάς του Γένους μας από τις αλησμόνητες πατρίδες του Πόντου, της Μικράς Ασίας, της Ανατολικής Θράκης και από τα πατριαρχικά αναλόγια της Κων-σταντι-νουπόλεως στην Ελλάδα, και την μεταλαμπάδευσαν στους νεω-τέρους και έγιναν και δικοί σας δάσκαλοι.

Αποτελεί όντως εμπνευσμένη πρωτοβουλία η απόφασή σας να αφιερώσετε τη φετινή Γενική Συνέλευση της Ομοσπονδίας σας, της Ομοσπονδίας Συλλόγων Ιεροψαλτών Ελλάδος, με αφορμή την επέ-τειο των 100 χρόνων από τη Μι-κρα-σιατική καταστροφή, στους σπου-δαίους προκατόχους σας και ιδιαιτέρως σε όλους εκείνους που διακόνησαν τα ιερά αναλόγια στις εκκλησίες της Μικράς Ασίας, της Καππαδοκίας και του Πόντου με πίστη και αφοσίωση, αλλά και οι οποίοι καλλιέργησαν με απέραντη αγάπη την εκκλησιαστική μας μου-σική και την ψαλτική τέχνη, γράφοντας ιστορία και κάνοντας ακό-μη και τους αλλοθρήσκους να τους θαυμάζουν.

Και είναι ακόμη επαινετή η επι-λογή σας να πραγματοποιήσετε τη Γενική σας Συνέλευση χθες υπό τη σκε-πη της Παναγίας Σουμελά, της μη-τέρας των Ποντίων και προστά-τιδος του Ποντιακού Ελληνισμού, αποτίοντας φόρο τιμής όχι μόνο στους πολυάριθμους ποντιακής κατα-γωγής συναδέλφους σας αλλά και σε όλους τους αειμνήστους προ-κατόχους σας από τις αλησμό-νητες πατρίδες της Μικράς Ασίας και του Πόντου, των οποίων τα ονόματα μνημονεύσαμε κατά τη θεία Λειτουργία και θα μνημο-νεύ-σουμε στη συνέχεια στο ιερό μνη-μόσυνο που θα τελέσουμε, αλλά και όλους εκείνους των οποίων τα ονόματα γνωρίζει ο Θεός.

Εύχομαι η μνήμη τους και το πα-ράδειγμά τους να εμπνέει όλους πάντοτε στη διακονία σας, για να δια-τηρούμε τη μεγάλη παράδοση της βυζαντινής εκκλησιαστικής μας μουσικής και να τη μεταλαμπα-δεύ-ουμε στους νεωτέρους,

ώστε να υμνεί-ται και να δοξάζεται ο Θεός εις τους αιώνας.

Περισσότερες φωτογραφίες ΕΔΩ